M 18160

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

73. évfolyam
20. szám
1983.
január 25.,
kedd
Ára:
1,40 forint

Napirenden

Az építőipar helyzete és feladatai

Csongrád megyei párt- és tanácsi vezetők megbeszélése dr. Ábrahám Kálmán miniszterrel

Év közben avakran látogatnak Csongrád megyébe az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium vezetői, de esztendő elején mindig azzal a szándékkal, hogy értékeljék egy-egy időszak munkáját, meghatározzák a legfontosabb feladatokat. Hétfőn dr. Ábrahám Kálmán miniszter tanácskozott a megyei párt- és tanácsi vezetőkkel. A megbeszélést Szabó Sándor, a megyei tanács elnöke vezette. Részt vett dr. Komócsin Mihály, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára, Török József, a szegedi pártbizottság első titkára, Papp Gyula, a városi tanács elnöke, valamint a megyei és szegedi párt- és tanácsi szervek több vezetője, az ÉVM munkatársai, Kovács Sándor, az SZMT titkára és Sipos Mihály, a DÉLÉP vezérigazgatója.

*

Az egy évvel ezelőtt tartott megbeszélésen elhatározott feladatok teljesítéséről *dr. Petrik István*, a megyei tanács elnökének általános helyettese tartott tájékoztatót. A szóbeli beszámoló és a tanácskozást előkészítő írásos feljegyzés is megállapította, hogy a VI. ötéves terv első két esztendejében Csongrád megyében az építési igény nem változott, a gépbeszerzés, a felújítási, fenntartási munkák aránya nőtt. A megyei székhelyű építőipari szervezetek 1982-ben 4,3 milliárd forint értéket állítottak elő. Teljesítményük az előző évhez mérten az országoshoz hasonlóan, közel 2 százalékkal csökkent. Kedvezőbben alakult a befejezetlen beruházások aránya.

Az építőipari vállalatok közül például a DÉLÉP tevékenysége, részben a megyén kívüli munkák vállalása és más okok miatt, nem elégítette ki a megyei igényeket. Nem készített el határidőre különböző létesítményeket és ez többletköltséget okozott a beruházóknak. A lakótelepi beruházásoknál előkészítési, a vállalaton belüli koordináció hiánya miatt késett a közműépítés és ezért több száz lakást csak az esztendő utolsó hónapjában adott át, hiánypótlással. Ezeket lényegében most, januárban és februárban tudják átadni rendeltetésüknek. A miniszter hangsúlyozta: a DÉLÉP nem hivatkozhat arra, hogy a külföldi és a más megyékben végzett munkája miatt nem tudja kielégíteni a Csongrád megyei építési igényeket.

Az építőipari vállalatok közül elsősorban a DÉLÉP vállalkozáspolitikájával foglalkoztak. Megállapították, hogy vontatottan igazodik a megváltozott körülményekhez. Nem megfelelő a DÉLTERV-vel kialakított kapcsolata, együttműködése. A CSOMIÉP, valamint a Szegedi Magas- és Mélyépítő Vállalat elmúlt évi munkáját megfelelőnek tartják, kedvezően alakult mind a két vállalat épületfelújítási tevékenysége.

A minisztérium a DÉLÉP-et a vázpanelek rendszergazdájává jelölte ki azzal a céllal, hogy ilyen épületszerkezetekkel ellássa a délalföldi megyék vállalatait is. E cél elérése érdekében nem történt érdemi intézkedés, viszont más, magasabb költséggel gyártható szerkezetek alkalmazására való áttérés miatt nehézkes a kivitelezői munka. Gyakran előfordult már az elmúlt időszakban is, hogy egy-egy szerkezet gyártását hamarabb megszüntették, még mielőtt újból elegendőt tudtak volna az építők rendelkezésére bocsátani. Sokkal rugalmasabban kell megoldani a helyi építési gondokat. Például a tetőbeázások megszüntetése a házgyári lakásoknál a garanciális idő alatt ma már ha késve is, de — megtörténik. Csökkent a beázás gyakorisága a lejtéses tetők alkalmazásával. Az ilyen és ehhez hasonló javítások gyorsítását jól szolgálja a DÉLÉP-nél szervezett vállalati gazdasági munkaközösség tevékenysége. Szóvá tették a megyei vezetők, hogy csak többszöri, a miniszterhelyettesi koordinációs tanácskozás után vált gyorsabbá, ütemesebbé a Szegedi Nemzeti Színház felújítása.

Az elmúlt évben a tervező és a kivitelező vállalat megvizsgálta, miként lehetne csökkenteni a lakótelepi gyermekintézmények paneles építkezésénél a költségeket. Az olcsóbb alapozási móddal — sikalapozással ez lehetséges — de ehhez hasonlóan fontos az építkezés meggyorsítása. A tanácskozáson megállapodtak abban, hogy a DÉLÉP ez év szeptemberéig átadja Szegeden a két 16 tantermes iskolát rendeltetésének és 1984-ben fejezi be a tornatermek építését. Szentesen pedig 1984 szeptemberéig fejezik be az építkezést, s megkezdhetik a tanítást, bár itt is a tantermet csak a következő évben adják át rendeltetésének.

Részletesen foglalkoztak a tanácskozáson a téglagyártás és -ellátás helyzetével. Az elmúlt évben is sok gondot okozott, hogy nem volt elegendő kis méretű tégla Csongrád megyében és ez kedvezőtlenül hatott a családiház-építésre. A megyei vezetők szóvá tették, hogy folyamatban van Csongrád megyében az új szabványoknak megfelelő UNIFORM és POROTON tégla gyártására való átállás. Ebből — mivel más téglatípusok gyártását megszüntetik — nem tudják kielégíteni az igényeket. Válaszul a minisztérium képviselői elmondották, hogy az új szabványoknak megfelelő téglák készítésére való átállással egy időben nem szüntetik meg hosszú ideig az úgynevezett B—29-es és B—30-as téglák gyártását. Mivel a szomszédos megyében, Békéscsabán az egyik téglagyár termelését növelik, ez is hozzájárulhat a téglaellátás javításához. Makón pedig a pénzügyi döntéstől függően 1984-ben megkezdik a téglagyár rekonstrukcióját, s ezzel itt a kapacitás megkétszerezhető lesz.

A lakáselosztás és lakásgazdálkodás új rendjének bevezetésével kapcsolatos tapasztalatokról is tanácskoztak. Tájékoztatták a minisztert arról, hogy a városokban és kilenc nagyközségben felülvizsgálták, módosították a régi tanácsrendeleteket, hogy megvalósuljanak a társadalompolitikai célkitűzések, a társadalmi igazságosság, az elosztás, ellenőrzés stb. A jövőben növelik a fizikai dolgozók, a fiatal házasok és a sokgyermekes családok részére juttatandó lakások arányát. A városokban a lépcsőzetes lakáshoz jutás biztosítása érdekében az új lakások 20—30 százalékát minőségi cserére irányozták elő. A megyében csak Szegeden lesz lakbérövezet, s ugyanitt rendelték el a lakásigénylési betét bevezetését is. A tanácsi elosztású lakások, valamint a lakáscserére irányuló igény megújítási feltételei minden településen biztosítottak. A lakbérrendezéssel kapcsolatban a lakásfelmérések novemberben megkezdődtek, s várhatóan február 15-ig befejeződnek. Az új lakbéreket az érdekeltekkel március 31-ig közlik.

Az elmúlt évi hasonló jellegű tanácskozáson megállapodtak a megyei és a minisztériumi vezetők abban, hogy korszerűsítésre szorul az ingatlankezelő szervezetek munkája, szükséges a házkezelői szolgáltatások fejlesztése. Jelenleg olyan szervezeti formák kialakításán munkálkodnak, amelyek összhangban lesznek a kezelt épületállomány nagyságával és összetételével.

A magánlakóház-építés — ezen belül a családi ház építése — szükségessé teszi a telekellátás javítását. A VI. ötéves tervidőszakban további 2700 telek kialakítása szükséges Csongrád megyében. A meglevő belterület nagysága, figyelemmel a helyi lakossági szokásokra, a mezőgazdasági célú hasznosítás iránti igényekre — a kialakítandó telekszükséglet 20—30 százalékára nyújt fedezetet. A jövőben el kell érni, hogy a már magasan közművesített területeken sok millió forintos költséggel szanált területeken és újabb építési telkek kialakításával teremtsék meg, hogy elegendő telek álljon rendelkezésre a családi házak építéséhez.

*

A délutáni órákban dr. Ábrahám Kálmán miniszter részt vett és felszólalt a megyei építőipari aktíván. Ott voltak dr. Komócsin Mihály, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára, Szabó Sándor a megyei tanács elnöke, a városi-járási pártbizottságok titkárai, valamint a kivitelező, tervező, a beruházásokkal az ingatlankezeléssel foglalkozó vállalatok, szövetkezetek igazgatói. A résztvevőket dr. Petrik István a megyei tanács elnökének általános helyettese tájékoztatta a minisztériumi és a megyei vezetők tanácskozásán elhangzott megállapításokról és a megye építőipara előtt álló feladatokról. A beszámolót vita követte.

Paprikatermesztők tanácskozása

Rendszer vagy társulás?

Netán mindkettő? De akkor egymás mellett működne két, rokon profilú együttműködési forma. Hogyan választanák el a tevékenységüket, hogyan osztanák meg a munkát? Másik variáció: megszűnik a rendszer, átadja helyét a társulásnak, a volt rendszertagok átléphetnek a társulásba. De mi lesz a termesztési rendszernek az eddig is kiváló tevékenységével: a fajtakísérletekkel, a termesztési technológia korszerűsítésével? Átveszi a társulás? De hát akkor *mi szükség nevet változtatni, ha továbbra is ugyanazt a tevékenységet folytatják?*

Ezek a kérdések kerültek szóba tegnap, hétfőn délután a szegedi Új Élet Tsz központjában tartott tanácskozáson, amelyen a Szegedi Paprikatermesztési Rendszer taggazdaságainak képviselői *vitatták meg* a fűszernövény termesztésének, értékesítésének legfontosabb kérdéseit. A rendszer és a gesztorgazdaság vezetői, *Árendás József, Bokor Andor* és *Erdei István* számoltak be a rendszer elmúlt évi tevékenységéről. *Kiemelkedően jó paprikatermés volt tavaly. A jó eredményben nemcsak a kedvező időjárás, hanem a kialakított termesztési technológia is közrejátszott.* A rendszer működésének nyolc esztendeje alatt komoly eredmények születtek a helyrevetési módszer elterjedésében, a vegyszeres gyomirtásban, az érésszabályozásban. Látványos *bukás volt a gépi betakarítás* kísérlete. Biztató eredmények születtek a vírusokkal, illetve a fagyással szemben ellenálló fajták létrehozására. *1982-ben 3 ezer 400 hektáron csaknem annyi paprika termett, mint korábban ötezer hektáron.*

Sok vita volt azonban *az árakról és a minősítésről.* Ezekben a rendszer nem tudta kellőképpen képviselni a termelők érdekeit. Gondként merült föl, hogy a termelési rendszer, ahogyan a neve is jelzi, túlságosan termeléscentrikus volt, *tevékenységi köréből túlnyomórészt kimaradt a feldolgozás és az értékesítés.* Az utóbbi időben azonban a végtermék-érdekeltség általánossá tételére helyeződött a hangsúly: az elv szerint, jó minőségű végterméket csak jó minőségű alapanyagból lehet készíteni. Ezért a termelő is kap a végtermék nyereségéből, ha egyáltalán van nyereség. A gazdaságtalanul értékesített készáru veszteségét is viseli azonban a termelő. Ennek az elvnek a gyakorlati érvényesítésére szolgál *a társulás*, amelynek egyelőre a paprikafeldolgozó vállalaton kívül a négy, szárítós gazdaság — a forráskúti Haladás, a pusztaszeri Hétvezér és a szegedi Új Élet Tsz, valamint a Gorzsai Állami Gazdaság a tagja, de bárki kérheti felvételét.

A tegnapi tanácskozás célja a rendszer elmúlt évi működéséről adott tájékoztató mellett *véleménykérés volt:* megmaradjon-e a rendszer is, párhuzamosan a társulással, vagy megszűnjék? Ki szándékozik belépni a társulásba is? *A döntést végül el kellett halasztani.* Részben azért, mert a 23 rendszerbeli gazdaságból csak 17-nek a képviselői voltak jelen. Részben, mert még nem alakult ki világos koncepció: *mit nyújt* a társulás, át tudja-e maradéktalanul venni, amit a rendszer eddig sikeresen csinált?

A termelők ragaszkodnak a fűszerpaprikához. *Horváth Sándor*, a Gorzsai Állami Gazdaság igazgatója mondta el, hogy *a paprika nélkül 550 embert nem tudott volna családostól megkötni*, munkát, jövedelmet biztosítani nekik. A családi művelés sikeresnek bizonyult: a dolgozóknak megéri fűszerpaprikával foglalkozni, és ezeken a kézi művelésű, de táblában álló ültetvényeken a minőség is kifogástalan. Ebből természetesen csak akkor lehet jó minőségű végterméket készíteni, ha szedés után nem romlik sokáig a paprika.

Kalivoda Imre, a domaszéki Szőlőfürt Szakszövetkezet elnöke is *a paprikatermesztés védelmében* kért szót. A homoki területeken limitálják a paradicsomot, csökkenteni igyekeznek a fűszerpaprika termőterületét. Mit termeljenek akkor az ott lakók?

A *kereskedelemmel szemben* többen nyilvánították bizalmatlanságukat. A termelők nem látnak bele a MONIMPEX kártyáiba. *Nemcsak termelni, hanem kereskedni is jobban kellene, vélekedett Tanács Imre*, a röszkei Kossuth Tsz elnöke. Könnyű mindent arra fogni, hogy néhány éve a géppel szedett, katasztrofális minőségű paprika miatt vesztek el piacaink. A gépi betakarítást sem a téeszek kezdeményezték. Az utóbbi időben elszaporodott együttműködési formák jó része csak viszi a pénzt, de keveset nyújt érte. Vagy rendszer, vagy társulás, de csak egy apparátust fizetni, és egy helyen tölteni az időt hosszú értekezletekkel. Ami megnehezíti a döntést: a termelők nem látják világosan a társulás programját. Ezt a *tanácskozást jobban kellett volna előkészíteni.*

T. I.

Havasi Ferenc befejezte finnországi látogatását

Havasi Ferenc, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára finnországi látogatásának utolsó programjaként a hét végén a Finn Szociáldemokrata Párt oului megyei és városi bizottságának tevékenységével ismerkedett. Havasi Ferenc látogatása befejeztével hazaérkezett Budapestre. (MTI)

A világon is rendkívüli

Ötös ikrek születtek Budapesten

Öt egészséges gyermeknek — 4 kislánynak és egy kisfiúnak — adott életet *Tarjányi Sándorné* hétfőn délután a Budapesti Orvostovábbképző Intézet szülészeti és nőgyógyászati klinikáján. A világviszonylatban is rendkívüli eseménynek számító szülést *dr. Gáti István* professzor, a klinika igazgatója — számos orvosból és más szakemberből álló csoport közreműködésével — vezette le. A gyermekeket császármetszéssel segítették a világra.

A 24 éves, Kiskunfélegyházán lakó Tarjányiné és az orvosok felkészülten várhatták a rendkívüli eseményt, hiszen a terhesség 24. hetében már felfedezték az ikerterhességet. Ekkor került a kismama az OTKI-ba, ahol ultrahangos vizsgálattal állapították meg, hogy öt gyermek világra jötte várható. Tarjányi Sándorné ettől kezdve a klinika lakója lett, gondos orvosi felügyelet mellett várta gyermekei megszületését, amely a terhesség 33. hetében következett be.

Az első gyermek *Szilvia* 1410 grammal született, 13 óra 35 perckor; őt 2 perccel később követte *Melinda*, akinek a testsúlya 1600 gramm, majd 13 óra 40 perckor *Hajnalka* 1220 grammos testsúllyal. Újabb 2 perc eltelte után jött a világra az egyetlen fiú, *Sándor*, 1700 grammal, *Erika*, az ötödik gyermek 1180 grammal, 13 óra 45 perckor követte testvérkéit. *A gyermekek életkilátásai, további fejlődésüket az inkubátor éltető biztonsága szavatolja, és az édesanya is egészséges.*

Sárospatak

Konténeres telefonközpont

Hétfőtől már az új, ötszámjegyű állomásokon lehet hívni az előfizetőket Sárospatakon. A kézi kapcsolásos telefonközpont megszüntetésével ezentúl ugyanis konténeres, automatizált központ kapcsolja a hívottakat. Megjelent az új telefonkönyv is, amely mintegy négyszáz előfizető nevét tartalmazza.

Az új konténeres telefonközpont Ózd után Borsod megye második városában létesült. A hálózat bővítését máris megkezdték. A mintegy 25 millió forintos ráfordítással elkészült beruházás a későbbiekben lehetőséget nyújt arra is, hogy a Sárospatak körzetéhez tartozó tanyákat, településeket is telefonnal lássák el.